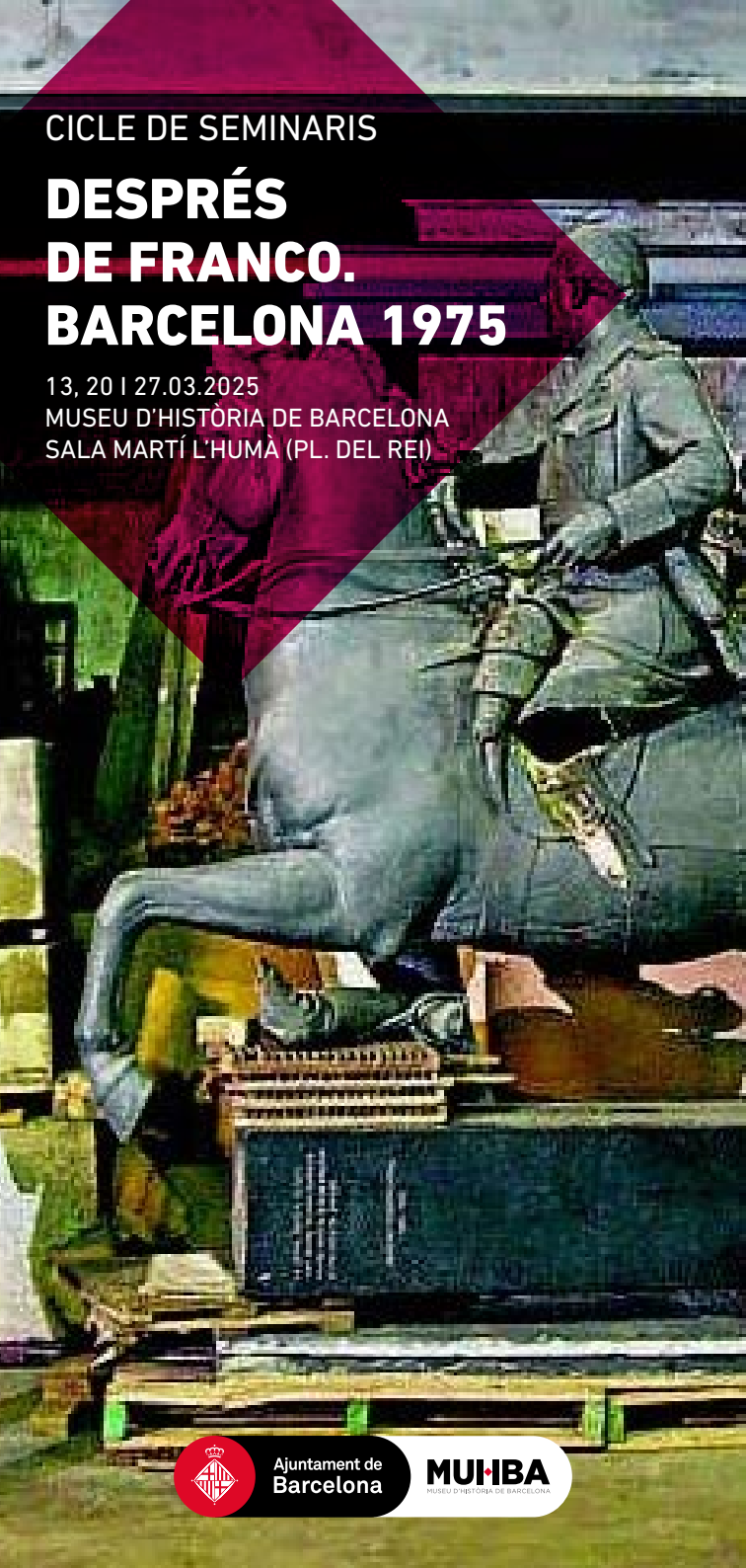

CICLE DE SEMINARIS

DESPRÉS DE FRANCO. BARCELONA 1975

13, 20 I 27.03.2025

MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA
SALA MARTÍ L'HUMÀ (PL. DEL REI)

Ajuntament de
Barcelona

MUIBA
MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA

DESPRÉS DE FRANCO. BARCELONA 1975

COORDINADORS CIENTÍFICS:

Jaume Claret i Marc Gil Garrusta

Ara fa cinquanta anys la mort del dictador feia impossible la supervivència de la dictadura i obria un horitzó barreja d'esperances i incerteses sobre la futura transició política. Des de Barcelona estant, els diferents protagonistes ja havien començat a posicionar-se amb anterioritat i a generar un clima singular. D'una banda, alguns membres de les elits locals i regionals persistien en la seva lleialtat al règim agonitzant, mentre d'altres ja es trobaven en plena resignificació dels seus passats pensant en l'endemà. De l'altra, l'oposició democràtica mostrava una sèrie de trets distintius: unitària — amb l'Assemblea de Catalunya —, decantada cap a l'esquerra — amb una preponderància de l'activisme progressista —, diversa — amb moviments sindicals, veïnals, estudiantils, etc. — i oberta a Europa.

Aquest cinquantè aniversari se'ns apareix com l'excusa ideal per reconstruir la Barcelona d'aquell moment i per analitzar-ne l'evolució a partir de la celebració de sis conferències, centrades en qüestions clau d'aleshores i, per extensió, de la ciutat d'ara i demà. Els diferents ponents reflexionaran sobre els reptes encarats per la capital catalana d'ara fa mig segle a partir de les seves pròpies vivències, recerques i experteses. La dinàmica es concep com una exposició de vint a trenta minuts per ponent sobre el subjecte a discutir i un posterior diàleg moderat amb el públic assistent.

Els seminaris, agrupats en parells, tindran lloc els dijous 13, 20 i 27 de març a la Sala Martí l'Humà del Museu d'Història de Barcelona, de 17 a 20 hores.

1a SESSIÓ: SOTA L'OMBRA DEL FRANQUISME 13.03.2025

1. El règim franquista

Una revisió de la dictadura per posar al dia allò que sabem del període tant pel que fa a la seva concreció general com en relació amb la ciutat. D'una banda, trobem l'evolució pròpia de l'autocràcia que genera noves dinàmiques i, de l'altra, la incertesa i les oportunitats d'una Transició on s'oposen models i aspiracions no sempre convergents.

Carme Molinero (UAB)

Nicolás Sesma (U. Grenoble-Alps)

2. Governar la ciutat

Després del llarg mandat de Josep Maria de Porcioles, se succeeixen al front de la ciutat diversos alcaldes de nomenament governamental i que s'allarguen fins al 1979, ja que les eleccions municipals (pel record de l'adveniment de la República) seran les darreres a celebrar-se durant la Transició política. Aquest impasse polític genera dinàmiques particulars on, per exemple, l'oposició serà partícip fins a cert punt del govern de la ciutat abans de la crida a les urnes.

Maria Favà (periodista)

Joan Fuster-Sobrepere (UOC)

2a SESSIÓ: LA CIUTAT ÉS LA GENT 20.03.2025

3. La construcció de Barcelona

El desenvolupament urbanístic ha estat condicionat per les diferents transformacions socioeconòmiques i les successives onades migratòries. A més, també ha incidit la gestió que, des del poder públic, s'ha fet de la planificació i l'ordenació, per una banda, i de la demanda i l'oferta, per l'altra. La Barcelona del 1975 s'enfrontava a unes necessitats urgents i s'heretaven vells problemes com ara les relacions amb l'entorn immediat i les altres administracions.

Oriol Nel·lo (UAB)

Mariona Tomàs (UB)

4. Els moviments socials

La llunyania respecte del poder central, l'erosió del règim franquista, l'evolució de la societat a redós del reformisme econòmic franquista i les dinàmiques pròpies de la ciutat van afavorir el sorgiment d'una sèrie de reivindicacions articulades —de baix a dalt— a partir dels moviments veïnals, sindicals o feministes, entre molts d'altres. Paral·lelament, també veiem com el catolicisme de base va tenir un paper important i també ressorgia un catalanisme, articulat més enllà dels partits polítics.

Marc Andreu (historiador i periodista)

Mariona Lladonosa (UdL)

3a SESSIÓ: QUAN LA CULTURA MULTIPLICA

27.03.2025

5. La cultura a Barcelona

El pes econòmic i demogràfic de la capital també es traduïa en l'àmbit cultural. La ciutat era seu dels grans museus, d'iniciatives governamentals i de projectes privats, però al mateix temps també acollia tota una sèrie de moviments vinculats a un renaixement de la cultura pròpia i de connexió amb les tendències europees, impulsats sovint des de postures dissidents amb la dictadura. En paral·lel, Barcelona també exercia l'hegemonia editorial en castellà i, fins a cert punt, liderava la renovació artística espanyola.

Jordi Amat (periodista)

Marta Vallverdú (professora i assagista)

6. Dissidències

La Barcelona dels setanta és un nucli de dissidències contraculturals i de grups divergents amb perspectives econòmiques, socials i sexuals alternatives. En aquest sentit, Barcelona és també a l'avantguarda d'Espanya. La fi de la dictadura i l'arribada de la democràcia no representaran, per a alguns d'aquests grups, l'assoliment de les seves demandes o formes de vida. Per a d'altres, permetrà l'accés a les institucions i a la política des d'on configurar un nou context que permeti l'ampliació del perímetre d'allò possible.

Germán Labrador (professor distingit-ATRAE)

Isabel Segura (historiadora, assagista i curadora d'exposicions)

Activitat gratuïta. Reserva prèvia al web del Museu d'Història de Barcelona, barcelona.cat/museuhistoria